

SMERNICE

SMERNICA RADY (EÚ) 2018/2057

z 20. decembra 2018,

ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o dočasné uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti s dodávaním tovaru a poskytovaním služieb presahujúcich určitú limitnú sumu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 113,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Komisia vo svojom oznámení zo 7. apríla 2016 o Akčnom pláne v oblasti DPH oznámila svoj zámer predložiť návrh konečného režimu dane z pridanej hodnoty (DPH) pre cezhraničné medzipodnikové obchodovanie medzi členskými štátmi na základe zdaňovania cezhraničného dodávania tovaru a poskytovania služieb.
- (2) Vzhľadom na súčasnú úroveň podvodov v oblasti DPH a skutočnosť, že nie všetky členské štáty sú rovnako zasiahnuté takýmito podvodmi, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že bude trvať niekoľko rokov, kým sa konečný režim DPH implementuje, môžu byť potrebné niektoré akútne a osobitné opatrenia.
- (3) V tejto súvislosti niektoré členské štáty požiadali o možnosť zaviesť dočasný všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti s určitou limitnou sumou stanovenou na transakciu, ktorý by sa odchyľoval od jednej zo všeobecných zásad aktuálneho systému DPH, pokiaľ ide o systém rozdelených platieb, s cieľom riešiť endemické tzv. kolotočové podvody. Tzv. kolotočové podvody majú svoje korene predovšetkým v súčasnej výnimke pri dodaniach v rámci Spoločenstva, ktorá umožňuje tovar zaobstarávať bez DPH. Niektorí obchodníci potom uskutočňujú daňové podvody tak, že nezaplatia správcom dane DPH prijatú od ich zákazníkov. Títo zákazníci, ktorí dostali platné faktúry, však majú právo na odpočítanie dane. Rovnaký tovar možno dodať niekoľkokrát tak, že sa znova zahrnú dodania v rámci Spoločenstva oslobodené od dane. K podobnému tzv. kolotočovému podvodu môže dôjsť aj pri poskytovaní služieb. Pokiaľ sa v takýchto prípadoch zdaniteľná osoba, ktorej sa dodáva tovar alebo poskytujú služby, určí ako osoba povinná platiť DPH, touto odchýlkou by sa odstránila príležitosť na páchanie tejto formy daňových podvodov.
- (4) Členské štáty, v ktorých sa prejavujú rozdiely vo vývoji kapacít ich daňových orgánov, vynakladajú pri implementácii režimu DPH osobitné úsilie v dôsledku väčšieho rozsahu podvodov a výpadku príjmov, ako je uvedené článku 27 prvom odseku Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
- (5) S cieľom obmedziť riziko presúvania podvodov medzi členskými štátmi by sa členským štátom, ktoré splňajú určité kritériá súvisiace s ich rozsahom podvodov, najmä vo vzťahu k tzv. kolotočovým podvodom, a ktoré dokážu preukázať, že iné kontrolné opatrenia nie sú dostatočné na boj s týmito podvodmi, malo povoliť využívať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti. Okrem toho by mali preukázať, že odhadované prínosy v oblasti dodržiavania daňových predpisov a výberu daní očakávané v dôsledku zavedenia všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti prevažujú nad očakávaným celkovým dodatočným zafažením pre podniky a daňové orgány a že podnikom a daňovým orgánom nevzniknú náklady, ktoré sú vyššie než náklady vzniknuté v dôsledku uplatnenia iných kontrolných opatrení.

⁽¹⁾ Stanovisko z 11. decembra 2018 (P8_TA(2018)0496).

⁽²⁾ Stanovisko z 31. mája 2017 (Ú. v. EÚ C 288, 31.8.2017, s. 52).

- (6) Ak sa členské štáty rozhodnú uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, mali by ho uplatňovať na všetky iné ako cezhraničné dodania tovaru a poskytnutia služieb, ktoré presahujú definovanú limitnú sumu stanovenú na jednu transakciu. Uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti by nemalo byť obmedzené na žiaden konkrétny sektor.
- (7) Členské štáty, ktoré sa rozhodnú uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, by mali zaviesť osobitné povinnosti elektronického oznamovania pre zdaniteľné osoby, aby zabezpečili účinné fungovanie a monitorovanie uplatňovania tohto mechanizmu. Mali by odhaliť všetky nové formy daňových podvodov, ako napríklad umelé rozdelenie základu dane za transakcie, a zabrániť im.
- (8) Na účely posúdenia toho, či zavedenie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v jednom členskom štáte vedie k presunu podvodov do iného členského štátu, ako aj na účely posúdenia rozsahu možného narušenia fungovania vnútorného trhu, je vhodné ustanoviť osobitnú povinnosť výmeny informácií medzi členskými štátmi, ktoré uplatňujú tento mechanizmus, a členskými štátmi, ktoré ho neuplatňujú. Každá výmena informácií podlieha uplatniteľným ustanoveniam o ochrane osobných údajov a dôvernosti, ktoré zahŕňajú výnimky a obmedzenia na účely ochrany záujmov členských štátov alebo Únie v oblasti zdaňovania.
- (9) S cieľom transparentne posúdiť vplyv uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na podvodné činnosti by tieto členské štáty mali stanoviť vopred definované hodnotiace kritériá, aby sa umožnilo vyhodnotenie rozsahu podvodov pred uplatnením všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti a potom.
- (10) Rozhodnutia, ktorými by sa povolilo uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, by mali vplyv na rozpočet, ktorý by mohol byť v prípade jedného alebo viacerých členských štátov značný. Právomoc prijímať jednotlivé rozhodnutia, ktorými sa povoľuje uplatňovanie uvedeného mechanizmu, by sa preto mala preniesť na Radu.
- (11) Členský štát, ktorý sa rozhodne uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, by mal požiadať Komisiu, aby uplatňovanie mechanizmu navrhla, a poskytnúť relevantné informácie, aby Komisia mohla takúto žiadosť posúdiť. V prípade potreby by Komisia mala byť schopná vyžiadať si ďalšie informácie.
- (12) Vzhľadom na neočakávané účinky, ktoré by uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti mohlo mať na fungovanie vnútorného trhu pre možný presun podvodov do iných členských štátov, ktoré mechanizmus neuplatňujú, by Rada mala byť schopná ako ochranné opatrenie zrušiť všetky vykonávacie rozhodnutia, ktorými sa povoľuje uplatňovanie tohto mechanizmu. Vzhľadom na to, že v situácii, keď sa zistí značný nepriaznivý vplyv na vnútorný trh, je potrebné konať rýchlo, malo by sa použiť hlasovanie na základe pravidiel obrátenej jednomyseľnosti.
- (13) S ohľadom na neisté účinky, ktoré by všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti mohol mať, mal by byť časovo obmedzený.
- (14) V záujme dôsledného monitorovania vplyvu na vnútorný trh by všetky členské štáty mali v prípade, že sa všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti používa aspoň v jednom členskom štáte, predkladať správy Komisii, aby bolo možné vyhodnotiť vplyv na podvody, náklady na dodržiavanie predpisov pre podniky a presun podvodných činností z dôvodu uplatňovania tohto mechanizmu.
- (15) Smernica Rady 2006/112/ES ⁽¹⁾ by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

V smernici 2006/112/ES sa vkladá tento článok:

„Článok 199c

1. Odchylné od článku 193 môže členský štát do 30. júna 2022 zaviesť všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti vzťahujúci sa na iné ako cezhraničné dodania za predpokladu, že osobou povinnou platiť DPH je zdaniteľná osoba, v prípade ktorej každé dodanie tovaru a každé poskytnutie služby tejto osobe presahuje limitnú sumu 17 500 EUR na jednu transakciu.

⁽¹⁾ Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

Členský štát, ktorý chce zaviesť všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, musí splniť všetky tieto podmienky:

- a) v roku 2014 bol jeho výpadok príjmov z DPH v súlade s metódou a údajmi uvedenými v záverečnej správe z roku 2016 z 23. augusta 2016 o výpadkoch príjmov z DPH, ktorú zverejnila Komisia, vyjadrený ako percentuálny podiel na celkovej daňovej povinnosti v oblasti DPH, aspoň 5 percentuálnych bodov nad mediánom výpadku príjmov z DPH Spoločenstva; a
- b) vychádzajúc z posúdenia vplyvu pripojeného k legislatívnemu návrhu pre tento článok, podiel tzv. kolotočových podvodov v rámci jeho celkového výpadku príjmov z DPH presahuje 25 %;
- c) preukáže, že iné kontrolné opatrenia nie sú dostatočné na boj proti tzv. kolotočovým podvodom na jeho území, pričom predovšetkým uvedie uplatnené kontrolné opatrenia a konkrétne dôvody ich nedostatočnej účinnosti, ako aj dôvody, prečo sa administratívna spolupráca v oblasti DPH ukázala byť nedostatočnou;
- d) preukáže, že odhadované prínosy v oblasti dodržiavania daňových predpisov a výberu daní očakávané v dôsledku zavedenia všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti prevažujú nad očakávaným celkovým dodatočným zaťažením podnikov a daňových orgánov o najmenej 25 %; a
- e) preukáže, že podnikom a daňovým orgánom nevzniknú v dôsledku zavedenia všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti náklady, ktoré sú vyššie než náklady vzniknuté v dôsledku uplatnenia iných kontrolných opatrení.

Členský štát priloží k žiadosti uvedenej v odseku 3 výpočet výpadku príjmov z DPH podľa metódy a údajov dostupných v správe o výpadku príjmov z DPH uverejnenej Komisiou, ako sa uvádza v písmene a) druhého pododseku tohto odseku.

2. Členské štáty, ktoré uplatňujú všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, stanovujú primerané a účinné povinnosti elektronického oznamovania pre všetky zdaniteľné osoby a predovšetkým pre zdaniteľné osoby, ktoré dodávajú alebo prijímajú tovar alebo poskytujú alebo prijímajú služby, na ktoré sa tento mechanizmus vzťahuje, aby zabezpečili účinné fungovanie a monitorovanie uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti.

3. Členské štáty, ktoré chcú uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, predložia žiadosť Komisii a poskytnú tieto informácie:

- a) podrobné odôvodnenie toho, že sú splnené podmienky uvedené v odseku 1; a
- b) dátum začatia uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti a obdobie, na ktoré sa má vzťahovať; a
- c) opatrenia, ktoré sa prijímajú na informovanie zdaniteľných osôb o začatí uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti; a
- d) podrobný opis sprievodných opatrení uvedených v odseku 2.

Ak sa Komisia domnieva, že nemá k dispozícii všetky potrebné údaje, do jedného mesiaca od prijatia žiadosti si vyžiada dodatočné informácie vrátane súvisiacich metód, predpokladov, štúdií a iných podporných dokumentov. Žiadajúci členský štát predloží požadované informácie do jedného mesiaca od prijatia daného oznámenia.

4. Ak sa Komisia domnieva, že žiadosť spĺňa požiadavky uvedené v odseku 3, najneskôr tri mesiace po tom, ako jej boli doručené všetky potrebné informácie, predloží návrh Rade. Rada, ktorá sa o takomto návrhu Komisie uznáša jednomyselne, môže žiadajúcemu členskému štátu povoliť uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti. Ak sa Komisia domnieva, že žiadosť nespĺňa požiadavky uvedené v odseku 3, v rovnakej lehote oznámi svoje dôvody žiadajúcemu členskému štátu a Rade.

5. V prípade, ak sa preukáže výrazný negatívny vplyv na vnútorný trh v súlade s druhým pododsekom tohto odseku Komisia najneskôr tri mesiace po tom, ako jej boli doručené všetky potrebné informácie, navrhne zrušenie všetkých vykonávacích rozhodnutí uvedených v odseku 4, a to najskôr šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti prvého vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa členskému štátu povoľuje uplatňovať všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti. Takéto zrušenie sa považuje za prijaté Radou, pokiaľ Rada nerozhodne jednomyselne o zamietnutí návrhu Komisie do 30 dní odo dňa jeho prijatia Komisiou.

Výrazný negatívny vplyv sa považuje za preukázaný, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) aspoň jeden členský štát, ktorý neuplatňuje všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, informuje Komisiu o náraste podvodov v oblasti DPH na svojom území z dôvodu uplatňovania tohto mechanizmu; a

b) Komisia zistí, a to aj na základe informácií poskytnutých členskými štátmi podľa písmena a) tohto pododseku, že nárast podvodov v oblasti DPH na ich území súvisí s uplatňovaním všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v jednom alebo viacerých členských štátoch.

6. Členské štáty, ktoré uplatňujú všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti predložia tieto informácie v elektronickej podobe všetkým členským štátom:

- a) mená osôb, proti ktorým bolo počas 12 mesiacov predchádzajúcich dátumu začatia uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti vedené konanie, či už trestné alebo správne, v súvislosti s podvodom v oblasti DPH; a
- b) mená osôb, a v prípade právnických osôb aj mená ich riaditeľov, ktorých registrácia na účely DPH v tomto členskom štáte sa po zavedení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti skončila; a
- c) mená osôb, a v prípade právnických osôb aj mená ich riaditeľov, ktoré po zavedení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti nepredložili daňové priznanie k DPH dve po sebe nasledujúce zdaňovacie obdobia.

Informácie uvedené v písmenách a) a b) prvého pododseku sa predložia najneskôr tri mesiace po zavedení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti a následne sa každé tri mesiace aktualizujú. Informácie uvedené v písmene c) prvého pododseku sa predložia najneskôr deväť mesiacov po zavedení všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti a následne sa každé tri mesiace aktualizujú.

Členské štáty, ktoré uplatňujú všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, predložia Komisii priebežnú správu najneskôr jeden rok po začatí uplatňovania tohto mechanizmu. V tejto správe sa poskytne podrobné hodnotenie účinnosti všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti. Tri mesiace po skončení uplatňovania tohto mechanizmu členské štáty, ktoré ho uplatňujú, predložia záverečnú správu o jeho celkovom vplyve.

7. Členské štáty, ktoré neuplatňujú všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, predložia Komisii priebežnú správu o vplyve uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti inými členskými štátmi na svojom území. Táto správa sa predloží Komisii do troch mesiacov po tom, ako sa tento mechanizmus uplatňoval v jednom členskom štáte aspoň jeden rok.

Ak aspoň jeden členský štát uplatňuje všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, členské štáty, ktoré tento mechanizmus neuplatňujú, predložia do 30. septembra 2022 Komisii záverečnú správu o vplyve, ktorý má uplatňovanie všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v iných členských štátoch na ich území.

8. V správach uvedených v odseku 6 členské štáty vyhodnotia vplyv uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na základe týchto hodnotiacich kritérií:

- a) vývoj výpadku príjmov z DPH;
- b) vývoj podvodov v oblasti DPH, predovšetkým tzv. kolotočových podvodov a podvodov na maloobchodnej úrovni;
- c) vývoj administratívneho zaťaženia zdaniteľných osôb;
- d) vývoj administratívnych nákladov daňových orgánov.

9. V správach uvedených v odseku 7 členské štáty vyhodnotia vplyv uplatňovania všeobecného mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na základe týchto hodnotiacich kritérií:

- a) vývoj podvodov v oblasti DPH, predovšetkým tzv. kolotočových podvodov a podvodov na maloobchodnej úrovni;
- b) presun podvodov z členských štátov, ktoré uplatňujú všeobecný mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti, alebo z tých, ktoré ho uplatňovali.“

Článok 2

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Uplatňuje sa do 30. júna 2022.

Článok 3

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 20. decembra 2018

Za Radu
predsedníčka
E. KÖSTINGER
